

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16Pc/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622205641
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7622205641.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci navrhovateľa: O. S., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. V. XXX proti matke navrhovateľa (osobe, ktorá je podľa návrhu povinná hradiť výživné): M. S., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. E., Q. XXXX/X, o zrušenie výživného pre dospelé dieťa, takto

rozhodol:

Z r u š u j e s a počnúc od 31.10.2022 vyživovacia povinnosť matky navrhovateľa M. S., J.. XX.XX.XXXX, voči navrhovateľovi O. S., J.. XX.XX.XXXX, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 16P/76/2016-80 zo dňa 24.02.2017 vo výške 50,- Eur mesačne.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.10.2022 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti matky k jeho osobe.

2. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. č. 16P/76/2016-80, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.04.2017 bola matka navrhovateľa povinná prispievať na výživu navrhovateľa sumou 50,- EUR mesačne. K 03.10.2022 sa navrhovateľ rozhodol prerušiť štúdium na N. X., H. XX, K..

3. Matke navrhovateľa sa nepodarilo doručiť súdne písomnosti do vlastných rúk na adresu jej trvalého pobytu: E., Q. XXXX/X. Podľa správy OO PZ E. menovaná na uvedenej adrese nebýva a ani okolití susedia ju nepoznajú, pričom súčasná adresa uvedenej osoby polícii nie je známa a zároveň vykonanou lustráciou v registri bolo zistené, že menovaná nemá žiadnych rodinných príslušníkov v danom služobnom obvode. Podľa správy Mesta E. matka navrhovateľa síce má hlásený úradný trvalý pobyt: Q.Ž. X, G. XX, s.č. budovy XXXX a to od 13.9.2022, avšak mesto nedisponuje s informáciou, či sa menovaná skutočne zdržiava na uvedenej adrese, pričom iný prechodný pobyt v rámci mesta E. u nej nie je hlásený. Matka navrhovateľa sa nenachádza ani v evidencii ZVJS. Podľa správy Sociálnej poisťovne, pobočka K. matka navrhovateľa nie je vedená ako poberateľ dávok dôchodkové poistenia, dávok v nezamestnanosti a nemocenských dávok. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. toho času nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je ani poberateľom pomoci v hmotnej núdzi a príspevkov a ani iných štátnych sociálnych dávok. Menovanú nevedie vo svojej evidencii ani Daňový úrad Y., pobočka K.. Súd v zmysle zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ príp. „CSP“) musel matke navrhovateľa doručovať návrh a ostatné súdne listiny postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku, t.j. oznámením o podanom návrhu na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu, pričom návrh sa v takomto prípade považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručený, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Dňa 18.01.2023 súd v uvedenom konaní vyvesil na úradnej tabuli súdu a zároveň v ten istý deň zverejnil aj na svojej webovej stránke oznámenie o doručení súdnych listín matke navrhovateľa, a to návrhu, uznesenia - výzvy na vyjadrenie sa k návrhu, poučenia strany civilného mimosporového konania o jej

procesných právach a povinnostiach a potvrdenia o pridelení veci na rozhodnutie. V zmysle § 116 ods. 2 CSP sa vyššie uvedené súdne písomnosti považovali za doručené matke navrhovateľa dňa 02.02.2023.

4. Matka navrhovateľa sa k návrhu nevyjadrila.

5. Navrhovateľ a matka navrhovateľa sa pojednávajú, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, osobne nezúčastnili, kedy navrhovateľ svoju neúčast' ospravedlnil cestou svojho splnomocneného zástupcu (otca). Matka navrhovateľa, ktorej predvolanie na pojednávanie bolo doručené postupom podľa § 31a ods. 10 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v spojení s § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku (tzv. fikcia doručenia), svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to predovšetkým s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/76/2016-80 zo dňa 24.02.2017 a zároveň pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 16P/76/2016, s prípisom N. Q. Š. X. K., D. K. G. 1 sp.zn. PO-2022/1-EPBij-038 zo dňa 11.11.2022, a na ich základe zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/76/2016-80 zo dňa 24.02.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.04.2017, tunajší súd uložil matke navrhovateľa prispievať na výživu v tom čase maloletého navrhovateľa výživným vo výške 50,-EUR mesačne, ktoré táto bola povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám v tom čase otca navrhovateľa.

8. Pokiaľ ide o súčasne pomery účastníkov konania, navrhovateľ je toho času už plnoletý a podľa prípisu sp.zn. PO-2022/1-EPBij-038 zo dňa 11.11.2022 od N. Q. Š. X. K., D. K. G. X od 03.10.2022 (t.j. v 3.ročníku šk. roka 2022/2023) prerušil denné štúdium na uvedenej škole v študijnom odbore Q., do ktorého nastúpil v školskom roku 2020/2021, a to z osobných dôvodov. Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny N. J. I. navrhovateľ toho času je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a to od 01.11.2022, pričom nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi a príspevkov a ani iných štátnych sociálnych dávok. Podľa správy Sociálnej poisťovne, pobočka N. J. I. navrhovateľ nie je vedený v žiadnom zamestnaneckom pomere a zároveň nie je vedený ani ako poberateľ dávok dôchodkového poistenia, dávok v nezamestnanosti a nemocenských dávok.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

12. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa, podľa opatrenia MPSVaR SR č. 173/2017 Z.z. počnúc od 1.7.2017 suma alebo úhrn súm 91,06 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa, podľa opatrenia MPSVaR SR č. 196/2018 Z.z. počnúc od 1.7.2018 suma alebo úhrn súm 93,61 EUR mesačne, podľa opatrenia MPSVaR SR č. 183/2019 Z.z. počnúc od 1.7.2019 suma alebo úhrn súm 95,96 EUR mesačne, podľa opatrenia MPSVaR SR č. 174/2020 Z.z. počnúc od 1.7.2020 suma alebo úhrn súm 98,08 EUR mesačne, podľa opatrenia MPSVaR SR č. 244/2021 Z.z. počnúc od 1.7.2021 suma alebo úhrn súm 99,56 EUR mesačne a podľa opatrenia MPSVaR SR č. 227/2022 Z.z. počnúc od 1.7.2022 suma alebo úhrn súm 107,03 EUR mesačne.

13. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa do 30.06.2017 predstavovala čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od 01.07.2017 predstavovala čiastku 27,32 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od 01.07.2018 čiastku 28,08 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od 01.07.2019 čiastku 28,79 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od 01.07.2020 predstavuje čiastku 29,42 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc od 01.07.2021 predstavuje čiastku 29,87 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa a počnúc od 01.07.2021 predstavuje čiastku 32,11 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 154 CMP, na konanie vo veciach výživného pľnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

23. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného pľnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

24. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

25. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

27. Podľa §-u 62 ods. 1 Zákona o rodine, zákonná povinnosť na plnenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči oprávnenému dieťaťu trvá do času, kým toto dieťa nie je schopné samé sa živiť.

Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu a teda príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Zároveň je však potrebné konštatovať, že podľa aplikačnej praxe pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa a z tohto hľadiska nepovažuje za relevantné napríklad ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním v štúdiu. Závery súdnej praxe spájajú vznik schopnosti samostatne sa živiť aj so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce, kedy v takomto prípade ide skôr o potenciálne nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť, na ktorú je však potrebné pri rozhodovaní súdu o zrušení vyživovacej povinnosti povinného rodiča vo vzťahu k oprávnenému dieťaťu prihliadať.

28. V danom prípade navrhovateľ bez preukázaných objektívnych príčin prerušil prípravu na svoje budúce povolanie dňom 03.10.2022 a momentálne v ďalšom štúdiu už nepokračuje. Zároveň sa nahlásil aj na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, u ktorého je od 01.11.2022 vedený v príslušnej evidencii uchádzačov o zamestnanie. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil vyživovaciu povinnosť jeho matky k jeho osobe.

29. Súd zrušil túto vyživovaciu povinnosť matky navrhovateľa k jeho osobe počnúc od 31.10.2022, t.j. odo dňa, kedy navrhovateľ podal uvedený návrh na tunajšom súde, postupujúc tak podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine, podľa ktorého je takéto zrušenie vyživovacej povinnosti možné u dospelých osôb priznať len odo dňa začatia súdneho konania (porovnaj Pavelková, B.: Zákon o rodine, Komentár, 1. vydanie, Praha: C.H.BECK 2011, str. 482).

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

32. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

33. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Súd o trovách nerozhodoval, nakoľko žiaden z účastníkov konania nepodal návrh na rozhodovanie o týchto trovách (§ 57 CMP a contrario) .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.